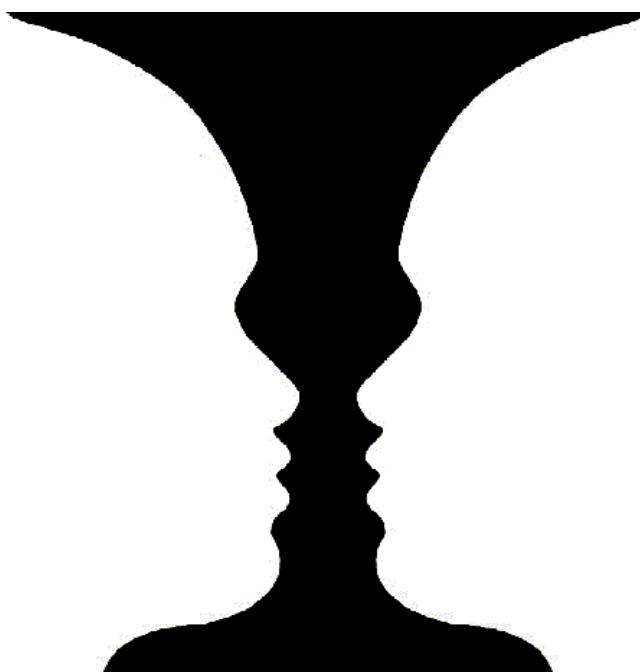

Persepsjon

**En komplett gjennomgang av
persepsjonsprosessen som avgjør
hvilke stimuli vi lar oss eksponere
for, hvordan vi tolker dem og om vi
husker det i ettertid.**

Innhold

1 Persepsjon	5
1.1 Hva er persepsjon?	6
1.2 Selektiv eksponering	8
1.3 Perseptuelle blokkeringer og forsvar	9
1.4 Selektiv oppmerksomhet	10
1.5 Selektiv persepsjon	10
1.6 Fysisk og sosial persepsjon	11
1.7 Grunnmekanismer i persepsjon	11
2 Sanser	13
2.1 Hva er et stimuli?	13
2.2 7 menneskelige sanser	14
2.3 Receptor	14
2.3.1 OVERFØRINGSFUNKSJONEN	15
2.3.2 SPESIFISITET	16
2.3.3 INTENSITET	17
2.3.4 ADAPTASJON	17
2.4 Bruk av sansene	18
2.5 Syns sans (øyet)	18
2.6 Luktesans (nesa)	20
2.7 Høresans (øret)	21
2.8 Smakssans (tunga)	23
2.9 Følesans (huden)	23
2.10 Likevektsans (balancesans) og stillingsans	24
2.11 Stillingssans	24
2.12 Likevektsans (balancesans)	25
3 Selektiv eksponering og oppmerksomhet	26
3.1 Hvordan velger vi ut hvilke stimuli vi lar oss eksponere for?	26
3.2 Selektiv eksponering	27
3.3 Hva avgjør den selektive eksponeringen?	27
3.3.1 Sinnet	27
3.3.2 Situasjonen (konteksten)	28
3.3.3 Behov	28
3.3.4 Læring	28
3.3.5 Sosialisering	29
3.3.6 Perseptuelle blokkeringer	29
3.3.7 Perseptuelle forsvarsmekanismer	29
3.4 Selektiv persepsjon	29
3.5 Psykiske forsvarsmekanismer som styrer vår atferd	30
3.5.1 Fortregning	31
3.5.2 Benekning og fortregning	32
3.5.3 Regresjon	33
3.5.4 Intellektualisering og rasjonalisering	33
3.5.5 Identifisering	33
3.5.6 Tilbaketrekning og isolasjon	34
3.5.7 Shopping	34
3.5.8 Varetilegnelse	34

3.5.9	Projeksjon	34
3.5.10	Dagdrømming.....	35
3.5.11	Reaksjondsannelse	35
3.6	Selektiv oppmerksomhet	35
3.6.1	Oppmerksomhet	35
3.6.2	Hva er selektiv oppmerksomhet?	37
3.6.3	Forholdet mellom oppmerksomhet og bevissthet	38
3.6.4	Aktiv og passiv oppmerksomhet	38
3.6.5	Delt oppmerksomhet	39
3.6.6	Hvilke stimuli velger vi?	39
3.6.7	Ulteralistisk hedoisme	39
3.7	Virkemidler for å få oppmerksomhet	42
3.7.1	Segmentering/målgruppen	42
3.7.2	Kontrast	43
3.7.3	Gjentagelse.....	49
3.7.4	Senderen og budskapet.....	50
4	Perseptuell organisering	51
4.1	Perseptuell organisering.....	51
4.2	Gestalt teoriene	51
4.2.1	Phi-fenomenet	52
4.2.2	Mönstergjenkjenning.....	53
4.3	De fem gestaltlover	54
4.3.1	Prinsippet om figur og bakgrunn	54
4.3.2	Nærhetsprinsippet.....	54
4.3.3	Likhetsprinsippet (likhet og nærhet)	55
4.3.4	Helhetsfaktoren	55
4.3.5	Den gode kurves faktor.....	56
4.4	Maks 8 elementer.....	56
5	Selektiv tolkning	57
5.1	Hva påvirker vår tolkning?.....	57
5.2	Perseptuelle eksponeringsreaksjoner	58
5.3	Perseptuelle mottaker- og endringsreaksjoner	59
5.4	Hvordan påvirke den selektive tolkningen?.....	60
5.4.1	Førsteinntrykk	60
5.4.2	Fysisk utseende.....	62
5.4.3	Stereotypier.....	62
5.4.4	Halo-effekten	63
5.4.5	Senderen	64
5.4.6	Budskapet	64
5.4.7	Medium.....	64
5.4.8	Glorie og Horn effekten	64
5.4.9	Kontrasteffekten	65
5.4.10	Likheter	65
5.4.11	Figureffekten.....	65
5.5	Attribusjonsteori.....	65
5.5.1	Indre og ytre attribusjon.....	66
5.5.2	Gjør produktet til helten.....	66
6	Selektivt minne	67
6.1	Hukommelse	67
6.1.1	Et resultat av 3 del-prosesser	67

6.2 Tre typer hukommelse	69
6.2.1 Det sensoriske registeret	70
6.2.2 Korttidshukommelse	70
6.2.3 Arbeidsminne	71
6.2.4 Langtidshukommelse	72
6.2.5 Posisjonering	72
6.2.6 Brand image.....	75
6.2.7 U.S.P (Unique Selling Proposition)	75
6.3 Selektivt minne	76
6.4 Hva husker vi leittest?.....	76
6.5 Glemsel.....	77
6.5.1 Reproduksjonterskelen.....	77
6.5.2 Glemsel perioden	77
6.5.3 Glemselskurven	77
6.6 Hvorfor glemmer vi?.....	79
6.6.1 Manglende innlæring.....	79
6.6.2 Manglende interesse.....	80
6.6.3 Manglende bruk.....	80
6.6.4 Inferens.....	80
6.7 Hvordan redusere glemselen?	81
6.7.1 Overlæring	81
6.7.2 Repetisjon	82
6.7.3 Skap interesse og forståelse.....	83
6.7.4 Vi husker det som skiller seg ut.....	84
6.7.5 Lær gjennom flere kanaler	84
6.7.6 Visualiser lærdommen	84
6.7.7 Lag tankekart	84
6.7.8 Skap assosiasjoner	85
6.7.9 Huskeøvelser.....	85
6.7.10 Hvordan huske det du leser?	85

1 Persepsjon

Persepsjonsprosessen er:

de prosesser mennesker er i når de velger ut, organiserer og tolker stimuli, slik at deres oppfatning/opplevelse av verden blir mest mulig akseptabel og helstøpt.

Begrepet **persepsjon** kan også defineres som:

"Hvordan vi oppfatter verden rundt oss, her og nå"

eller slik:

"Persepsjon er den kognitive prosessen som omfatter vår oppfatning av objekter og begivenheter i de fysiske og sosiale omgivelsene med utgangspunkt i våre sanseinntrykk her og nå"

Persepsjon er basisen for all menneskelig aktivitet og kan deles inn tre basale delprosesser:

